

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Inițiativa cetățenească europeană

(2018/C 247/10)

Raportor:	Luc VAN DEN BRANDE (BE-PPE), membru al Biroului de legătură Flandra-Europa
Documente de referință:	COM(2017) 482 final SWD(2017) 294 final

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

Articolul 1

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Obiect	Obiect
Prin prezentul regulament se stabilesc procedurile și condițiile necesare pentru o inițiativă prin care Comisia Europeană este invitată să prezinte, în limitele atribuțiilor sale, o propunere corespunzătoare în materii în care cetățenii Uniunii consideră că este necesar un act juridic al Uniunii, în vederea aplicării tratatelor („inițiativa cetățenească europeană” sau „inițiativa”).	Prin prezentul regulament se stabilesc procedurile și condițiile necesare pentru o inițiativă prin care Comisia Europeană este invitată să prezinte, în limitele atribuțiilor sale, o propunere corespunzătoare în materii în care cetățenii Uniunii consideră că, în conformitate cu articolul 288 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) , este necesar un act juridic al Uniunii, în vederea aplicării tratatelor („inițiativa cetățenească europeană” sau „inițiativa”).

Expunere de motive

Se face trimitere la articolul 288 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene pentru a preciza că „act juridic” înseamnă nu numai regulamente, directive și decizii cu caracter obligatoriu, ci și recomandări și avize fără caracter obligatoriu.

Amendamentul 2

Articolul 1

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Obiect	Obiect
Prin prezentul regulament se stabilesc procedurile și condițiile necesare pentru o inițiativă prin care Comisia Europeană este invitată să prezinte, în limitele atribuțiilor sale, o propunere corespunzătoare în materii în care cetățenii Uniunii consideră că este necesar un act juridic al Uniunii, în vederea aplicării tratatelor („inițiativa cetățenească europeană” sau „inițiativa”).	Prin prezentul regulament se stabilesc procedurile și condițiile necesare pentru o inițiativă prin care Comisia Europeană este invitată să prezinte, în limitele atribuțiilor sale, o propunere corespunzătoare în materii în care cetățenii Uniunii consideră că este necesar un act juridic al Uniunii, în vederea aplicării tratatelor („inițiativa cetățenească europeană” sau „inițiativa”).

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<i>„Aplicarea tratatelor” trebuie, de asemenea, să fie înțeleasă în sensul că Comisia, în temeiul articolului 48 din TUE, are posibilitatea de a depune propuneri de modificare a tratatelor.</i>

Expunere de motive

Articolul 48 din Tratatul privind Uniunea Europeană prevede că Comisia poate înainta Consiliului European propuneri de modificare a tratatelor. Întrucât Comisia are autoritatea de a propune astfel de modificări ale Tratatelor, și inițiativele cetățenești care propun astfel de modificări ale Tratatelor trebuie considerate admisibile.

Amendamentul 3

Articolul 4 alineatul (4)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Informațiile și asistența oferite de Comisie și de statele membre	Informațiile și asistența oferite de Comisie și de statele membre
După ce înregistrează o inițiativă în conformitate cu articolul 6, Comisia asigură traducerea conținutului inițiativei respective în toate limbile oficiale ale Uniunii, în vederea publicării acesteia în registru și a utilizării sale pentru colectarea declarațiilor de susținere în conformitate cu prezentul regulament. Grupurile de organizatori pot, în plus, să asigure traducerea, în toate limbile oficiale ale Uniunii, atât a anexei, în vederea publicării acesteia în registru, cât și a eventualului proiect de act juridic menționat în anexa II și depus în conformitate cu articolul 6 alineatul (2).	După ce înregistrează o inițiativă în conformitate cu articolul 6, Comisia asigură traducerea conținutului inițiativei respective în toate limbile oficiale ale Uniunii, în vederea publicării acesteia în registru și a utilizării sale pentru colectarea declarațiilor de susținere în conformitate cu prezentul regulament, inclusiv traducerea anexei, în vederea publicării acesteia în registru, și, dacă este cazul, a proiectului de act juridic menționat în anexa II și depus în conformitate cu articolul 6 alineatul (2).

Expunere de motive

Pare rezonabil ca, după înregistrarea inițiativei, Comisia Europeană să pună la dispoziție și traduceriile documentelor anexate, în special a proiectului de act juridic, dacă acesta face parte din inițiativă.

Amendamentul 4

Articolul 6

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Înregistrarea	Înregistrarea
1. Declarațiile de susținere a unei inițiative se colectează numai după ce inițiativa în cauză a fost înregistrată de Comisie.	1. Declarațiile de susținere a unei inițiative se colectează numai după ce inițiativa în cauză a fost înregistrată de Comisie.
2. Cererea de înregistrare se depune la Comisie de către grupul de organizatori prin intermediul registrului.	2. Cererea de înregistrare se depune la Comisie de către grupul de organizatori prin intermediul registrului.

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>La depunerea cererii de înregistrare, grupul de organizatori trebuie, de asemenea:</p> <p>(a) să transmită informațiile menționate în anexa II în una dintre limbile oficiale ale Uniunii;</p> <p>(b) să îi indice, în cazul în care este alcătuit din peste 7 membri, pe cei șapte membri care trebuie luați în considerare în sensul articolului 5 alineatele (1) și (2);</p> <p>(c) să indice, dacă este cazul, că a fost înființată o entitate juridică, după cum se menționează la articolul 5 alineatul (7).</p> <p>Fără a aduce atingere alineatelor (5) și (6), Comisia decide cu privire la cerere în termen de două luni de la depunerea acesteia.</p>	<p>La depunerea cererii de înregistrare, grupul de organizatori trebuie, de asemenea:</p> <p>(a) să transmită informațiile menționate în anexa II în una dintre limbile oficiale ale Uniunii;</p> <p>(b) să îi indice, în cazul în care este alcătuit din peste 7 membri, pe cei șapte membri care trebuie luați în considerare în sensul articolului 5 alineatele (1) și (2);</p> <p>(c) să indice, dacă este cazul, că a fost înființată o entitate juridică, după cum se menționează la articolul 5 alineatul (7).</p> <p>Fără a aduce atingere alineatelor (5) și (6), Comisia decide cu privire la cerere în termen de două luni de la depunerea acesteia.</p> <p>Comisia transmite cererea de înregistrare unui comitet independent format din șapte membri, alcătuit din juriști, cadre universitare și reprezentanți ai societății civile europene, care evaluează admisibilitatea cererii de înregistrare. Comitetul poate organiza o audiere cu grupul organizatorilor. El furnizează Comisiei o decizie motivată, iar Comisia va lua o decizie pe această bază.</p>
<p>3. Comisia înregistrează inițiativa dacă:</p> <p>(...)</p>	<p>3. Comisia înregistrează inițiativa dacă:</p> <p>(...)</p>

Expunere de motive

Una dintre principalele controverse ale noului regulament al Comisiei este în continuare conflictul de interese și poziția de monopol în care se află Comisia pe parcursul tuturor etapelor procedurii. Se propune, prin urmare, în conformitate cu avizul din 2015 al CoR, ca decizia de înregistrare să fie încredințată unui comitet independent de juriști, cadre universitare și reprezentanți ai societății civile europene.

Amendamentul 5

Articolul 8

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
<p>Perioada de colectare</p> <p>1. Toate declarațiile de susținere se colectează într-o perioadă de maximum 12 luni de la data stabilită de grupul de organizatori („perioada de colectare”), fără a se aduce atingere articolului 11 alineatul (6). Data în chestiune nu poate surveni mai târziu de trei luni de la înregistrarea inițiativei în conformitate cu articolul 6.</p> <p>Grupul de organizatori trebuie să aducă data stabilită la cunoștința Comisiei cel târziu cu 10 zile lucrătoare înainte de data respectivă.</p>	<p>Perioada de colectare</p> <p>1. Toate declarațiile de susținere se colectează într-o perioadă de maximum 18 luni de la data stabilită de grupul de organizatori („perioada de colectare”), fără a se aduce atingere articolului 11 alineatul (6). Data în chestiune nu poate surveni mai târziu de trei luni de la înregistrarea inițiativei în conformitate cu articolul 6.</p> <p>Grupul de organizatori trebuie să aducă data stabilită la cunoștința Comisiei cel târziu cu 10 zile lucrătoare înainte de data respectivă.</p>

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
În cazul în care dorește să pună capăt colectării de declarații de susținere înainte de încheierea celor 12 luni de la începerea perioadei de colectare, grupul de organizatori trebuie să aducă la cunoștința Comisiei data la care ia sfârșit perioada de colectare.	În cazul în care dorește să pună capăt colectării de declarații de susținere înainte de încheierea celor 18 luni de la începerea perioadei de colectare, grupul de organizatori trebuie să aducă la cunoștința Comisiei data la care ia sfârșit perioada de colectare.

Expunere de motive

Colectarea a 1 milion de semnături reprezintă deja un efort substanțial și presupune un nivel ridicat de conștientizare și de sensibilizare în rândul cetățenilor. Pentru a atinge obiectivul final în termen de un an, grupul de organizatori ar trebui să fie extrem de bine organizat. Este important să se evite o situație în care numai organizațiile neguvernamentale mari, transnaționale, să fie în măsură să lanseze inițiative cetățenești europene. Prin urmare, sugerăm ca perioada de colectare să fie extinsă la 18 luni, ceea ce ar fi mai puțin descurajant pentru potențialii organizatori de inițiative.

Amendamentul 6

Articolul 14

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Publicarea și audierea publică	Publicarea și audierea publică
<p>1. (...)</p> <p>2. În termen de trei luni de la depunerea inițiativei, grupului de organizatori i se acordă posibilitatea de a prezenta inițiativa în cadrul unei audieri publice.</p> <p>Audierea publică se organizează în comun de către Comisie și Parlamentul European la sediul Parlamentului European. Atât reprezentanților celorlalte instituții și organe consultative ale Uniunii, cât și părților interesate li se acordă posibilitatea de a participa la audiere.</p> <p>Comisia și Parlamentul European asigură o reprezentare echilibrată a intereselor publice și private relevante.</p> <p>3. Comisia trebuie să fie reprezentată în cadrul audierii publice la un nivel corespunzător.</p>	<p>1. (...)</p> <p>2. În termen de trei luni de la depunerea inițiativei, grupului de organizatori i se acordă posibilitatea de a prezenta inițiativa în cadrul unei audieri publice.</p> <p>Audierea publică se organizează de către Parlamentul European la sediul Parlamentului European. Atât reprezentanților celorlalte instituții și organe consultative ale Uniunii și parlamentelor naționale, cât și părților interesate li se acordă posibilitatea de a participa la audiere.</p> <p>Parlamentul European asigură o reprezentare echilibrată a intereselor relevante în cadrul audierii.</p> <p>3. Comisia trebuie să fie reprezentată în cadrul audierii publice la un nivel corespunzător.</p> <p>4. În urma audierii, Parlamentul European adoptă o recomandare adresată Comisiei Europene cu privire la modul în care trebuie să răspundă la ICE respectivă.</p>

Expunere de motive

Cel mai bun loc în care grupul de organizatori își poate prezenta inițiativa este Parlamentul European. Prin urmare, ar fi logic ca Parlamentul European să își asume pe deplin responsabilitatea pentru organizarea acestei audieri. Nu există niciun motiv instituțional ca Comisia să fie implicată în organizarea audierii. În plus, acest lucru ar trebui să contribuie la încrederea organizatorilor că acest proces va fi transparent și independent. Implicarea parlamentelor naționale în acest proces ar trebui să sporească șansele de inițiere a unei dezbateri la nivel european.

Este important ca, în urma audierii, Parlamentul European să adopte o poziție proprie referitoare la inițiativă.

Amendamentul 7

Se adaugă un nou articol după articolul 15.

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
	<i>Inițiativele care nu obțin certificatul prevăzut la articolul 12 alineatul (5), dar care colectează 75 % din semnăturile necesare în perioada de colectare, sunt transmise de către Comisie, în scop de informare, Parlamentului European, Comitetului Economic și Social European și Comitetului European al Regiunilor.</i>

Expunere de motive

Experiența a demonstrat că o serie de inițiative care nu au reușit să obțină numărul necesar de declarații de susținere au fost totuși inovatoare pentru politica europeană. Prin urmare, ar fi regretabil ca mesajul politic al acestui tip de inițiative să se piardă. Parlamentul European poate decide, pe baza relevanței sociale și politice a acestor inițiative, să elaboreze inițiative proprii.

Amendamentul 8

Articolul 24

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Revizuirea	Revizuirea
Comisia revizuieste periodic funcționarea inițiativei cetățenești europene și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la aplicarea prezentului regulament în termen de cel mult cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament și ulterior o dată la cinci ani. Rapoartele trebuie să fie făcute publice.	Comisia revizuieste periodic funcționarea inițiativei cetățenești europene și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la aplicarea prezentului regulament în termen de cel mult trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament și ulterior o dată la trei ani. Rapoartele trebuie să fie făcute publice.

Expunere de motive

Este important să se evalueze, la intervale regulate, funcționarea inițiativei cetățenești europene, nu numai din punct de vedere procedural, ci și din perspectiva impactului său politic și a participării efective a cetățenilor la procesul de elaborare a politicilor. Este necesară o revizuire în timp util, astfel încât să poată fi luate măsuri corective; un interval de trei ani ar fi, deci, mai adecvat. Dacă noul regulament nu va duce la rezultatele scontate, acest lucru va însemna sfârșitul ICE.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

- La 13 octombrie 2015, Comitetul Regiunilor a adoptat un aviz privind inițiativa cetățenească europeană (ICE) ⁽¹⁾. Acest aviz a fost elaborat ca răspuns la raportul Comisiei Europene în legătură cu aplicarea Regulamentului (UE) nr. 211/2011. Din cauza numeroaselor observații și a conținutului comentariilor primite în cadrul procedurii în curs, Comitetul Regiunilor a solicitat o revizuire a regulamentului menționat mai sus.
- Europenii se află în centrul proiectului european. Democrația participativă europeană trebuie înțeleasă ca o posibilitate oferită cetățenilor europeni de a se implica în politica europeană și de a modela viitorul Europei. Tratatul [articolul 10 alineatul (3)] conferă fiecărui cetățean dreptul de a lua parte la viața democratică a Uniunii.
- Inițiativa cetățenească europeană este un drept al cetățenilor europeni. Ea poate ajuta pentru a răspunde la ceea ce este perceput ca un deficit democratic al Uniunii Europene și pentru a reduce distanța dintre cetățenii europeni, instituțiile europene și factorii de decizie politică. Având în vedere prelungirea crizei economice și de încredere din UE, este esențial să se creeze posibilitatea de a stabili un dialog deschis între cetățenii europeni, pentru a preîntâmpina apariția unor noi motive de dezamăgire față de conceptul de integrare europeană. Este deosebit de important să se clădească sau să se restabilească încrederea acelor tineri europeni care ar putea să-și fi pierdut optimismul în legătură cu procesul de integrare europeană.

⁽¹⁾ JO C 423, 17.12.2015, p. 1.

Oferind cetățenilor dreptul la inițiativă legislativă, ICE, în calitate de instrument transnațional, oferă posibilitatea de a participa la definirea agendei politice a UE și contribuie la stimularea dezbaterii la nivel paneuropean cu privire la chestiuni care-i preocupă pe cetățenii Europei.

4. Articolul 11 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) stipulează obligațiile instituțiilor Uniunii de a oferi informații cetățenilor și organizațiilor reprezentative și de a le acorda posibilitatea de a-și face cunoscute opiniile și de a face schimb de opinii în mod public, în toate domeniile de acțiune ale Uniunii. Același articol conține un mandat explicit acordat Comisiei Europene de a se consulta cu părțile implicate, pentru a asigura coerența și transparența acțiunilor Uniunii; Comisia Europeană ar trebui să țină seama în mod serios de cerința fundamentală a „răspunderii”, ca o condiție prealabilă pentru democrație și bună guvernare, în conformitate cu ideea care stă la baza tratatelor.

5. Pentru a garanta că ICE va deveni o componentă de succes a structurii democratice a UE, este de o importanță crucială ca exemplele de ICE reușite să ducă la dezbateri politice veritabile și să beneficieze de o monitorizare politică mai substanțială din partea instituțiilor UE;

6. Inițiativa cetățenească europeană nu poate înlocui dreptul de inițiativă al Comisiei Europene, care a adus progrese în aprofundarea Uniunii și care trebuie menținut. Ea reprezintă un canal suplimentar pentru înțelegerea reciprocă între cetățeni și conferă dezbaterilor UE o dimensiune transnațională, benefică pentru sistemul instituțional al UE în ansamblu, inclusiv pentru Comisia Europeană; ca atare, ea are potențialul de a fi un exemplu deosebit de elocvent pentru democrația în acțiune.

7. Inițiativa cetățenească europeană le oferă cetățenilor europeni posibilitatea de a participa la procesul decizional european și de a influența agenda politică europeană. Cu toate acestea, Comisia trebuie să dezvolte inițiative suplimentare pentru a consolida dialogul civil și a-i aduce pe cetățeni mai aproape de politicile europene. Inițiativa cetățenească europeană ar trebui considerată unul dintre instrumentele de realizare a obiectivelor democrației participative, însă nu ar trebui să se presupună că această inițiativă va asigura în mod automat implicarea cetățenilor în procesul de luare a deciziilor.

8. Trebuie să se țină seama de posibilitățile prevăzute în tratat în ceea ce privește democrația participativă și dialogul civil vertical, în special ⁽²⁾. Pentru a menține „un dialog deschis, transparent și constant cu asociațiile reprezentative și cu societatea civilă” [articolul 11 alineatul (2) din TUE], Comisia Europeană ar putea iniția un „regim al dialogului”, în cadrul căruia instituțiile europene să se concentreze mai mult pe chestiunile de fond și mai puțin pe cele procedurale. ICE nu este un instrument de codecizie: ea trebuie să fie considerată drept un pilon fundamental al democrației participative, consacrată deliberărilor, colaborării, cooperării și conceperii în comun și ca o oportunitate pentru a confrunta Comisia Europeană cu probleme serioase, în scopul asigurării unui nivel de conștientizare și înțelegere reciprocă.

9. Inițiativa cetățenească europeană constituie expresia democrației participative, care vine în completarea democrației reprezentative; ea sporește setul de drepturi aferente cetățeniei Uniunii și consolidează dezbaterile cu privire la politica europeană; ea ar trebui să întărească măsura în care cetățenii își asumă Uniunea și se identifică cu ea.

10. Instrumentele participative juridice și politice pentru a ajunge la o nouă arhitectură de guvernare, bazată pe principiul guvernării pe mai multe niveluri, ar trebui consolidate. Guvernarea pe mai multe niveluri dispune, în esență, de mai multe canale, permițând astfel o cetățenie europeană mai *activă*. Provocarea este să proiectăm un sistem cu o reprezentare inovatoare a intereselor, în care oamenii să se simtă reprezentați în măsură egală, în funcție de diversele lor identități.

11. Un spațiu public european de dezbateră între cetățeni și factorii de decizie politică este important pentru legitimitatea și responsabilitatea UE. Deficitul de democrație nu poate fi eliminat decât dacă apare un spațiu public european în care să fie încorporat procesul democratic.

12. Recomandările de politică privind democrația participativă la nivel european, astfel cum au fost exprimate în avizul Comitetului Regiunilor din 13 octombrie 2015, rămân în vigoare în întregime.

⁽²⁾ *Reaching out to EU citizens; A new opportunity 'About us, with us, for us'* [Stabilirea de contacte cu cetățenii UE; O nouă oportunitate „Despre noi, alături de noi, pentru noi”], un raport elaborat de dl Luc Van den Brande, consilier special al președintelui Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, în octombrie 2017.

Noul regulament privind inițiativa cetățenească europeană

13. În avizul său din 2015, Comitetul Regiunilor a afirmat că ICE în forma sa actuală nu ar promova democrația participativă, deoarece procedura și diferitele norme implică prea multe obstacole administrative și tehnice, care i-ar putea descuraja pe cetățeni să participe la procesul democratic european. În plus, s-ar părea că inițiativa cetățenească, așa cum este concepută în prezent, nu le-a permis cetățenilor să influențeze agenda politică europeană și procesul de luare a deciziilor politice.

14. În conformitate cu opiniile deja exprimate de Parlamentul European, de Comitetul Economic și Social European și de Ombudsmanul European, Comitetul Regiunilor consideră că noul regulament reprezintă un pas important în direcția cea bună pentru a îmbunătăți procedurile ICE.

Îmbunătățiri procedurale și administrative în noul regulament

15. Comitetul Regiunilor salută următoarele îmbunătățiri procedurale și administrative în cadrul noului regulament propus de Comisie:

- Cetățenii care inițiază o inițiativă sunt persoane fizice (organizatori), dar ei pot crea apoi o entitate cu personalitate juridică, astfel încât să limiteze răspunderea penală a organizatorilor pentru cazuri de fraudă și neglijență gravă.
- Perioada de colectare a semnăturilor rămâne de 12 luni, dar organizatorii au la dispoziție o perioadă suplimentară de 3 luni de la data înregistrării inițiativei pentru a stabili data de începere a colectării.
- Toți cetățenii cu vârsta de cel puțin 16 ani au dreptul de a semna o declarație de susținere.
- Cerințele privind datele cu caracter personal care urmează să fie furnizate de către semnatarii unei declarații de susținere au fost simplificate. Va fi posibil ca toți cetățenii UE să își exprime sprijinul pe baza naționalității, indiferent de locul lor de reședință. Comisia propune o alegere între două formulare de declarații de susținere. (În prezent, în statele membre se utilizează 13 formulare diferite).
- Îmbunătățiri în ceea ce privește procedura de înregistrare, inclusiv posibilitatea de înregistrare parțială a inițiativelor, în loc de respingere a inițiativei în ansamblu, pe baza unor condiții de admisibilitate; Comisia va înregistra doar partea admisibilă.
- Va fi creată o platformă de colaborare online pentru ICE, cu includerea unui forum pentru discuții, consiliere și sprijin pentru organizatori.
- De asemenea, va fi realizat un sistem de colectare online (SCO), gestionat de Comisie, cu scopul de a simplifica colectarea și catalogarea declarațiilor de susținere și de a înlesni verificarea acestor declarații de către autoritățile naționale. Comisia va dezvolta și găzdui acest sistem, care va fi oferit în mod permanent și gratuit.
- După înregistrarea unei ICE, Comisia va asigura traducerea în toate limbile oficiale ale UE și va informa toate celelalte instituții și organe ale Uniunii cu privire la noua ICE.
- Comisia oferă sprijin pentru organizatorii (potențiali) ai unei ICE (statele membre sunt invitate să instituie unul sau mai multe puncte de contact ICE).
- Comisia va întreprinde activități de informare și comunicare în legătură cu ICE.

Lipsește încă o abordare politică

16. În pofida propunerilor de mai sus și măsurilor incluse în noul regulament în vederea îmbunătățirii procedurii ICE și a eliminării numeroaselor obstacole, încă se mai constată o lipsă de deschidere și o atitudine excesiv de defensivă din partea Comisiei. Acest lucru poate fi constatat în special în legătură cu aspectele mai politice ale inițiativei cetățenești:

- Democrația participativă este o pârghie esențială pentru a restabili sau ridica nivelul de încredere în proiectul european. ICE ar trebui, prin urmare, să fie considerată un instrument transnațional care le permite cetățenilor să participe la democrația europeană și să își facă auzită vocea în procesul de elaborare a politicilor UE: un spațiu public european de dezbateri între cetățeni și factorii de decizie politică. Noile dispoziții nu oferă o bază adecvată în acest sens.
- Conflictul actual de interese în care se află Comisia afectează în mod serios eficacitatea inițiativei cetățenești europene în promovarea participării publicului și a încrederii: în paralel, Comisia trebuie să fie un furnizor de informații și de structură de sprijin pentru ICE, fiind principalul „destinatar” al inițiativelor cetățenești europene și având drept de decizie cu privire la înregistrarea și admisibilitatea inițiativelor.
- Noul regulament nu soluționează conflictul de interese în care se află Comisia, ea fiind în același timp (1) principalul furnizor de informații și (2) structura de sprijin pentru inițiativele cetățenești, dar și, totodată, atât (3) instanța competentă la care organizatorii trebuie să își înregistreze inițiativa, cât și (4) instanța care stabilește dacă o inițiativă poate fi înregistrată și (5) instanța care ar trebui să asigure transpunerea în practică a unor inițiative cetățenești reușite. Incapacitatea de a soluționa acest conflict de interese privind inițiativa cetățenească europeană continuă să afecteze în mod negativ eficacitatea și legitimitatea acesteia. Avizul CoR din 2015 a propus, prin urmare, să se instituie un comitet ad-hoc imparțial, format din experți, cadre universitare și juriști, un fel de „Comitet al înțelepților” sau „Comitet de apărare a intereselor cetățenilor europeni”, pentru a analiza criteriile de admisibilitate.
- Comisia limitează ICE la chestiuni care intră în sfera sa de competență și care pot necesita elaborarea unui act legislativ al Uniunii în cadrul Tratatelor. Astfel, Comisia rămâne prizoniera unei abordări juridice, nereușind să creeze suficientă claritate în ceea ce privește criteriile ce urmează a fi definite. Acest fapt ar putea duce la evaluări arbitrare și riscă să frâneze orice dezbateri politică deschisă și transparentă.
- De asemenea, Comisia nu a făcut nicio propunere care să abordeze dorința de a accepta acele inițiative care propun o modificare a tratatelor UE.
- Ar fi fost adecvată o referire la drepturile și îndatoririle cetățenilor și la principiul subsidiarității în criteriile de eligibilitate.
- Au existat deja inițiative cetățenești europene cu privire la aspecte importante, care, însă, nu au obținut un milion de semnături sau numărul minim de semnături necesar în anumite țări. În prezent, astfel de inițiative au fost clasate fără acțiuni ulterioare. Cu toate acestea, în cazurile în care s-a obținut un număr semnificativ de răspunsuri, Comisia ar trebui să elaboreze tipuri de răspuns adecvate, astfel încât să nu se irosească potențialul mesaj politic și mobilizarea cetățenească aferentă.
- Comisia ar trebui să explice publicului alegerile sale politice în mod detaliat și transparent în răspunsul oficial pe care-l oferă unei ICE care a adunat mai mult de un milion de semnături. Ar trebui asigurată o monitorizare politică solidă.
- Parlamentul European are un rol esențial de jucat în ce privește inițierea unor dezbateri politice în rândul publicului larg, de exemplu prin organizarea audierilor publice prevăzute în regulament. În plus, Parlamentul ar trebui să acționeze în calitate de garant al monitorizării politice a unei ICE reușite și să preia mesajul politic al acelor ICE care nu reușesc să obțină numărul necesar de semnături.
- Ar trebui acordată atenție serioasă posibilităților de organizare a unei monitorizări mai structurate și pe termen mai lung a audierilor din Parlamentul European, oferind cetățenilor posibilitatea de a reexamina acțiunile întreprinse în urma unei ICE încununate de succes și de a continua dezbaterile pe această temă. Ar trebui luată în considerare organizarea unei a doua audieri formale, organizată de PE, inclusiv cu participarea inițiatorilor ICE, în urma publicării răspunsului Comisiei Europene la ICE, și crearea unui spațiu pentru dezbateri suplimentare între toate părțile interesate.

Îmbunătățirea sensibilizării opiniei publice și a cunoștințelor privind ICE

17. Sensibilizarea publicului cu privire la inițiativa cetățenească europeană este importantă. În acest scop, ar trebui organizate campanii de publicitate și promovare care să confere ICE o mai mare vizibilitate în mass-media și în rândul publicului.

18. Inițiativa cetățenească europeană ar putea fi un instrument eficient de participare democratică. Comisia și statele membre ar trebui, prin urmare, să-și maximizeze eforturile de comunicare cu privire la acest instrument, pentru a aduce existența sa în atenția unui număr cât mai mare de cetățeni europeni și pentru a încuraja participarea activă la acesta.

Contribuția Comitetului Regiunilor și a ALR

19. De asemenea, Comisia ar trebui să-i încurajeze și să-i sprijine pe aleșii locali și regionali în eforturile lor de a-i informa pe cetățeni cu privire la instrumentul ICE.

20. Inițiativa cetățenească europeană le oferă cetățenilor europeni un instrument care le permite să participe în mod activ la procesul de elaborare a politicilor europene. Comitetul European al Regiunilor recunoaște rolul și responsabilitățile care îi revin în acest sens și subliniază în acest context decizia Biroului său ⁽³⁾ privind implicarea Comitetului Regiunilor în inițiativele cetățenești europene. El își reiterează angajamentul de a sprijini acele ICE care se înscriu în cadrul competențelor politice ale CoR și sunt considerate relevante din punct de vedere politic, de exemplu pe următoarele căi: sprijinind Comisia Europeană în efortul de evaluare a propunerilor de ICE din perspectiva relevanței lor locale/regionale și a subsidiarității; găzduind evenimente legate de ICE; sprijinind activitatea de comunicare descentralizată cu privire la ICE; acolo unde este cazul, elaborând un aviz din proprie inițiativă cu privire la tematica unei anumite ICE; participând activ la audierile PE și la monitorizarea politică; sprijinind implementarea acelor ICE încununate de succes și, după caz, a legislației prin care se răspunde la acestea.

Bruxelles, 23 martie 2018.

*Președintele
Comitetului European al Regiunilor*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽³⁾ A 144-a ședință a Biroului Comitetului Regiunilor, 10 aprilie 2013, punctul 8 – CDR1335-2013_11_00_TRA_NB – punctul 8.